

Portfolio dels escolans - Quilhan 2016 - presentacion PA

Introduccion – las cenchas

Las regentas e los regents de las Calandretas, al dintre de l'establiment APRENE menèrem dempuèi la debuta plan d'experimentacions per avalorar (dins lo sens de donar de valor) los escolans, e los estudiants.

Lo trabalh en pedagogia institucionala nos butèt de longa a questionar las modalitats d'avaloracion dels calandrin e dels calandrons, e a adaptar tecnicas e institucions que cambièron la dinamica de las formacions.

Dempuèi mai de 30 ans, las escòlas Calandretas escolarisan de mainatges de 2 ans e mièg fins a 11, sens balhar de nòtas. Lo sistèma de las cenchas de colors foguèt inventat per Fernand Oury, sul modèl de las colors de judo.

Son avantatge principal es d'èsser mai independent del jutjament del mèstre e de metre l'enfant d'un biais plan mai sanitos en responsabilitat de sos aprendissatges. La competèncias de se ganhar dins cada matèria son classificadas dins un referèncial, a la disposicion de totes. Cada escolan se pòt entraïnar als exercicis de la cenchas d'en dessús, ajudat pels autres e pel regent . Cadun trabalha a son nivèl e a son biais alentorn d'una activitat comuna : article pel jornal, escritura de la letra collèctiva, recèrca o problèma viscut, mesa al punt del tèxt causit...)

Dins una classa cooperativa, qu'escambia e produsís, e onte los luòcs simbolic de gestion de la paraula existisson e son questionats e regulats pel responsable de la classa, aqueste biais encoratge l'emulacion e anequelís la competicion. Vòl pel mèstre una altra plaça que la que li es assignada dins l'escòla classica. Lo regent es pas considerat coma l'executaire servil de consignas e de programats que venon d'en naut, mas plan coma responsable de çò qu'engimbra dins sa classa e del contengut de sos ensenhaments, es a dire coma un pratician -cercaire.

Mas las cenchas, sustot, marcan de compètèncias que permetan a cadun d'aver de responsabilitats, e doncas d'estatuts, reconeguts per totes e investits dins de tascas, de mestièrs, d'activitats que fan la vida de la classa.

La finalitat de la classa cooperativa de Freinet es pas l'avaloracion, l'avaloracion e las cenchas servisson al grop classa per mièlhs s'organizar, trabalhar, e doncas grandir dins totes los domenis : disciplinaris, mas tanben, e sustot, psico-afectius e comportamentals.

Presentarem primièr qualques experiéncias puèi parlarem d'un projèct que ven de nàisser.

Quasèrn de capitadas

Pels pichonets, la mesa en plaça de las cenchas es mai problematica e lo referèncial de còps tròp aluenhat de çò que se passa realament dins la classa. En mai es plan interessent que la vida del grop pòsque metre en valor los punches fòrts de cadun a cada moment. Es la tòca del quasèrn de capitadas. Seguís lo principi dels quasèrns d'autonomia qu'ajudan lo mainatge a gerir el metèis sa progression dins lo dispositiu del trabalh individual coma amb los fichièrs Freinet. La tòca n'es de relevar las capitadas de cadun, tant pichòtas que pòscan èsser per nosautres e de las partejar amb los autres.

Isabèla Robin venguèt presentar son experiéncia a aprene en 2011. Amb Corina L'Heritier experimenterèm las capitadas dins las nòstras classas. Natacha Beziac ne faguèt lo subjecte de son projecte dins una amira cooperativa per son annada de PEE. Son trabalh es publicat sul siti d'Aprene.

Las cenchas de nivèl son adaptadas a una progression fina de cada mainatge, respectan lor ritme d'acquisicion, mas particularament en mairala, lo dispositiu de "capitadas" permet la presa en compte del ritme singular de cadun dins lo dispositiu del grop. Il·lustra perfiechament un concepte de la Pedagogia Institucionala : L'articulacion dinamica del ieu-nos. Aquò jòga amb los metèisses biaisses psicologics e didactics coma l'aviam observat abans per la recerca en matematicas tant coma per las activitats d'esvèlh a las lengas del programa de familhas de lenga.

Lo termomètre lingüistic.

Rescontrerèm mantunes còps los responsables de la Societat Catalana de Pedagogia a l'escasença de seminaris organizats per l'Universitat Catalana d'Estiu a Prades. En 2014, aguerèm lo plasèr d'i retrobar lo Professor Stegman. El metèis que nos dubriguèt l'horizon per bastir lo programa plurilinga familhas de lengas. La SCP presentèt una aisina d'avaloracion de la lenga oral a pels mainatges de fin de mairala (5 ans). Sos responsables nos balhèran los supòrts necessaris e nos permetèt de la nos apropiari. Aquel termomètre lingüistic foguèt experimentat dins 23 classas calandreta l'an passat e es

prepausat ongan a todas las classas de GS. Aquesta avaloracion demòra completament dins las mans del regent. Mesura 4 competéncias grandas : la reproduccion de sons, la memòria auditiva, la riquesa lexicala e l'expression espontanea. Sèm particularament impressionats per tot çò qu'aqueste aisina boleguèt entre los regents de calandreta mas atanben al moment de l'adaptacion a l'occtan amb los collègas de las escòlas de Val d'Aran e enfin de la qualitat d'escota e de la dinamica dels ensenhaires e professionals engatjats dins aquela experiéncia al dintre de Catalonha sud.

Lo portfolio dels estudiants

Dempuèi 2010, a APRENE, l'avaloracion dels estudiants es centrada amb la constitucion e la validacion d'un portfolio electronic. Mesuram cada la pertinéncia e l'eficacitat per avalorar, e lo vam de produccion e de cooperacion que carrèja aquesta aisina.

De qu'es ?

Es l'Olivier Francomme, quand farguèrem lo mastèr amb l'universitat de Perpignan, que nos proposèt aquesta aisina.

Es particularament adaptada a la nòstra situacion geografica d'escampilhatge sus un territòri plan grand.

Acompanhèt las nostras còlas amb tres grases principals :

1. Recapitular e presentar çò que la persona produsiguèt, visquèt, faguèt la persona.
2. Classificar aquesta matèria e començar a la modelisar. Cada portfolio conten de cadres comuns, e d'items impausats, mas aculhís tanben tota mena de causas, pas previstas e sovent plan ricas.
3. Enfin, aquò ajuda a una validacion precisa mas tanben soplà, aital un document pòt ajudar a validar mantuna competéncia. Es tanben possible d'avalorar amb d'inatendut. Es una brava revolucion cap a las logicas e als contenguts pre-definits que senhorejan generalament los dispositius d'avaloracion, dempuèi la mairala fins a l'universitat.

Mas la valor d'aquesta aisina tecnica depen plan segur de l'etica cooperativa onte banha. Aital, cada portfolio es dobert a totes los autres membres de la còla, per que cada document pòsca èsser cooperativament valorizat.

Es puèi tot naturalament que la còla d'APRENE importèt aquesta practica per las autres annadas de formacion : APRENE1 e PEE. Calguèt en camin adaptar e inventar : aital, regularament, cadun mòstra als autres e commenta los apondons a son portfolio. Basta de 5 minutas per cadun per metre en jòc una dinamica individuala e collectiva cooperativa.

L'ensemble dels portfolios compausa una cartografia de las diferentas realitats que ne sèm pastats a Clandrete : cartografia al sens del filosof e psichanalista Felis Guattari, es a dire pas sonque un relevat abstract de de coneissenças apresas d'un biais magistral, mas la mesa en ligam, en « rizòme » dels biaisses diferents, totes singuliers, qu'a cada subjèct de renconrar aquestas realitats e sustot de las revirar en mots, es pensadas, en documents, en otisses amolonats e cambiables e escambiables.

Los portfolios e trabalhs de las ancianas promocions desaparèisson pas : son d'aisinas, pas d'exercicis d'aplicacion, e pòdon servir als novèls.

Escapolaire

Perqué aquel diplòma ?

L'escolaritat d'un mainatge en Calandrete (o en tota classa d'immersion completa) li demanda una mobilizacion intellectuala mai granda qu'als monolingües, vist qu'a d'aprene e de manipular sas coneissenças dins dos sistèmas lengatgièrs diferents.

A l'eissida del cicle III, los calandrons mestrejan correntament doas lengas a l'oral e a l'escrit.

Vaquí de competéncias plan mai nautas que las que presentan los mainatges eissits del sistèma classic monolingüe !

Los escolans sortissian de Calandrete sens que res faga pròva d'aquelas capacitats suplementàrias de las bèlas.

Es a partir d'aquela constat que foguèt pensada, al Congrès de Bièla en 2008, la mesa en plaça de l'examen Escapolaire pels escolans de CM2 en Calandrete.

Aquel diplòma de lenga occitana es comandat per la Confederacion, bailejat per Aprene e mes en òbra pels CFPOs.

Avalorar es balhar de valor.

La validacion d'aquel diplòma pòrta als mainatges una vertadièra reconeissença de sas competéncias, lor balha un estatut incontestable al nivèl nacional e mai europenc.

L'encastre europenc e lo contengut de las espròvas :

Los critèris d'avaloracion d'Escapolaire (nivèl A2) correspondon largament al nivèl de las cenchas d'occitan establidas en acamp de cicle III.

Lo nivèl requisit per la validacion de l'Escapolaire A2 es lo de l'utilisator elementari, intermediari o usual.

Se tracha aquí de competéncias largament mestrejadas pels calandrons de cicle III, que s'agís de comprene globalament, de s'exprimir correntament a l'oral malgrat d'unes francismes, o encara d'escriure dins una relativa correccion fonetica.

Es lo CECRL (Cadre Europenc Comun de Referéncia per las Lengas) que porgís una basa comuna per la concepcion de las espròvas e pels critèris d'avaloracion.

Se pòt trapar dins lo document « Dorsièr e guida de l'examinator » los detalhs relatius a cada espròva (compreneson e expression oralas e escritas).

Una concepcion participativa :

Se lo nivèl de competéncias lengatgièras correspond plan al lo dels collegians que passan lo Brevet dels collègis, la concepcion d'Escapolaire pòrta lo lagui d'adaptar los subjèctes als enfants de cicle III, en pegant a son quotidian, a sas preocupacions de mainatge de primari.

La concepcion dels subjèctes s'apuèja sus d'exemples d'espròvas prepausadas dins d'autres païses, a d'enfants de la meteissa edat, per s'assegurar d'un nivèl de compreneson pertinent, e per pegar al mai pròche a las practicas pedagogicas de Calandreta, son los regents que son sollicitats per n'elaborar lo contengut.

Los subjèctes redigits son puèi someses a la còla dels Paissèls ajudaires e a Aprene per validacion.

En seguida d'aquò ven la transmission als CFPOs , que realizan l'adaptacion dins los dialèctes màgers.

L'ofèrta es facha als regents qu'o desiran de prepausar una adaptacion pels dialèctes mai especifics.

Los CFPOs asseguraran la coordinacion d'aquel examèn mentre las regions e n'asseguran la logistica (organizacion, comunicacion, difusion...). Acompanhan tanben lo passatge de las espròvas d'expression orala en duò amb un regent de Calandreta.

Ça-que-la, per assegurar un agach professional adaptat a la correccion de las produccions mainatgencas, sols los regents son sollicitats : lo regent de la classa concernida per la primièra correccion, puèi totes los qu'o desiran per la segonda.

La participacion dels regents es doncas essenciala al bon marchament del dispositiu, de la concepcion dels subjèctes cap a la correccion de las produccions.

Un dispositiu en òbra :

Una regulacion es organizada cada an per o bilançar e prepausar adaptacions e modificacions. Aital foguèt avançada l'annada de passatge de l'Escapolaire al CM.

Aquela commission prenguèt tanben nòta d'unas reticéncias, de la part de regents e de parents cap a Escapolaire.

Lo lagui principal, que se manifestèt, d'un biais mai o mens dubèrt, èra que, en fasant passar aquel diplòma, metiam l'ensem de la nòstra comunotat escolara, tant enfants coma adultes, fàcia a una mena de foccionament que va a l'encontre de la pedagogia Calandreta, virada cap al metòde natural e sul sistèma de cenchas de nivèls.

Nòstres primièrs arguments foguèron qu'avalorar la lenga occitana, èra li balhar de valor, quina que siá la forma, e qu'aquela forma d'avaloracion, los calandrons i seriàn confrontats a un moment o a un autre.

Una de las tòcas de Calandreta es de preparar los mainatges a viure dins la societat tala coma es, de los aprestar a se confrontar a una societat ont l'avaloracion senhoreja.

Avèm ça-que-la plan pres en consideracion aqueles arguments que nos menèron a prepausar l'experimentacion d'una forma novèla per Escapolaire : lo portfolio pels calandrons.

La proposicion de portfolio pels calandrons :

D'unas classas se son marcadas aqueste an, per experimentar un dispositiu novèl.

L'idèa es de permetre als enfants que se son trapats en situacion de dificultats al passatge de l'escapolaire de beneficiar d'una mena de ratrapatge.

Aquò concernis la mitat de l'espròva : la produccion escricha e la produccion oral.

Lo Portfolio pòt èsser una aisina alternativa e es çò que volèm questionnar.

Las classas voluntarias an un espaci sul siti d'Agora (onte se trapan ja totes los autres Portfolios), un luòc ont cadun pòt penjar son patrimòni, sas produccions...

Qué penjar? De produccions orales e escrichas dels calandrons. La tòca es de monstrar que sabon parlar, legir, comprene, escambiar, escriure, se corregir... en occitan.

<u>Produccion Oral</u> : - presentacion d'expausat	<u>Produccion Escricha</u> : - tèxt liure
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - presentacion de classa, de l'escòla, de las aisinas a qualqu'un d'exterior - menada d'un talhièr (descantonat...) - presentacion de libres, de causas... - lectura - poesia - pèça de teatre - escambis sus de documents (istòria, sciéncias...) - ... <p>Podrà èsser :</p> <ul style="list-style-type: none"> - registrament del 1èr raj - registrament aprèp montatge en lo precisar 	<ul style="list-style-type: none"> - tèxt a consignas - expausat - correspondencia - compte rendut de sortidas - questionari de lectura, istòria... - plan de construccion en geometria - ... <p>Podrà èsser :</p> <ul style="list-style-type: none"> - de tèxtes del 1èr raj, pas corregit - tèxtes aprèp correccion de l'enfant (plan notar las aisinas a posita, las ajudas portadas...)
<p><u>Quin format :</u></p> <p>Per l'escrich : scan de documents. Fotos.</p> <p>Per l'oral : registraments</p>	

Aquela experimentacion pòt èsser soscada de 2 biaisses :

- benlèu remplaçar la foma tradicionala de l'Escapolaire en metre mai en valor las produccions dels enfants.
- començar plan abans lo CM1, tre la pichòta seccion, l'enfant produsit, seria de biais de recampar sas produccions liuras, individualas o colectivas.

En esperar, lo dispositiu actual es pas abandonat per las autras classas.

Mas es possible d'anar mai luènh dins l'idèa que se podèm far d'aquela Portfolio dels calandrons.

L'enfant podria causir çò que voldria penjar, quicòm que n'es fièr. Seria un biais de mai, de rendre l'enfant actor de son avaloracion.

Per que sia una veritabla aisina pedagogica compatible amb çò que fasèm a calandreta, cal que sia portaire de creativitat, un supòrt pel desvelopament de l'enfant, quicom que lo seguis long de son escolaritat, que lo vei grandir.

Seria un biais de servir, de gardar traças de las produccions dels enfants, de marcar sa progression. Es balhar una valor e la fargar aquela valor.

Las modalitats son de definir, es possible de pensar a de mestiers d'enfants per registrar, fotografiar las produccions, las escanerisar... seria un biais de trabalhar las TICES de biais cooperatiu e util per la classa.

L'enfant a una identitat, sap causas, produsis, e questionam aici la diferencia entre lo nòstre biais de far la classa e lo biais d'avalorar, entre la vida de classa facha de produccions diversas e l'avaloracion.

Mantunas problematicas son ja jolevadasdas :

- cossi respectar lo dreit a l'imatge, dreit a la propietat, dreit de poder doblidar, soscar a l'etica
- quina interfàcia causir o inventar per permetre a d'enfants de l'utilisar e de n'aver l'enveja tot en èsser clar e efficax.

Es en reflexion e se pòt encara soscar ensems.

Es un paupèjament experimental, s'agis de joslevar d'ipotèsis, d'anar cap a una pertinencia educativa amb aquel PortFolio.

Sabèm pas çò que vendrà. Escampam una tecnica novèla, fasètz la vautre!
A vautres de la bastir.

Nòstra experiéncia professionala nos ne dirà mai sus sa pertinencia, son eficacitat.

Ania Fraïsse, Pèirina Paul, Julia Sabatery, Patrici Baccou